מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות שם פועל ושם פעולה בתוך משפט
- ליצור שם פועל ושם פעולה מפועל נתון
- להבחין בין שם הפועל, שם הפעולה ופועל בנטייה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א׳ – זיהוי הצורה הנכונה

1. ב – לכתוב
2. ב – למידה
3. ג – רצתי
4. ב – לדבר
5. ג – בנייה
6. ב – הליכה

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זו צורת היסוד הקבועה של הפועל, כמו לכתוב, ללמוד.
2. לא נכון – שם הפעולה הוא שם עצם קבוע, אינו משתנה לפי זמן.
3. נכון – זו צורת יסוד קבועה שאינה נוטה.
4. נכון – קריאה נגזרת מהפועל קרא ומתפקדת כשם עצם.
5. לא נכון – זו צורת הווה של הפועל בנטייה, לא שם הפועל.

חלק ג׳ – השלימו את החסר

1. לאכול
2. שמירה
3. לשחק
4. ריצה
5. לקרוא
6. הליכה

חלק ד׳ – התאמה בין פועל לשם הפעולה

- 1 – ה (כתיבה)
- 2 – ג (לימוד)
- 3 – ד (דיבור)
- 4 – א (בנייה)
- 5 – ב (שמירה)

חלק ה׳ – כתיבה קצרה

1. למשל: אני אוהב לקרוא ספרים בערב.
2. למשל: הקריאה בספר הייתה מעניינת מאוד.
3. שם הפועל הוא צורת היסוד של הפועל, מתחילה ב-ל ואינה משתנה; שם הפעולה הוא שם עצם הנגזר מהפועל ומתפקד כמו שם עצם במשפט.

חלק ו׳ – משימת כתיבה

1. תלמידים יבחרו שלושה פעלים ברורים ויכתבו עבורם צורות נכונות, למשל: שיחק - לשחק - משחק; צייר - לצייר - ציור; קפץ - לקפוץ - קפיצה.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- לשמור
- כתיבה
- שם הפועל הוא צורת יסוד קבועה שאינה משתנה; פועל בנטייה משתנה לפי זמן, גוף ומספר

טיפים להפעלה:

- לפני התרגול כדאי לתלות על הלוח דוגמה אחת מלאה: פועל, שם הפועל, שם הפעולה.
- במשחק ההתאמה אפשר לחלק לקבוצות ולבדוק יחד בסוף הסבב, כפי שמוצע בכרטיס הכללים.
- בחלק הפתוח כדאי לעודד שימוש בפעלים מגזרות שונות כדי להרחיב את התרגול.

דף תרגול: שם הפועל ושם הפעולה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

מכל פועל בעברית אפשר ליצור שם פועל (כמו לכתוב) ושם פעולה (כמו כתיבה). בדף הזה נתרגל לזהות וליצור את שתי הצורות ולהבדיל ביניהן לבין הפועל הנוטה.

1 חלק א׳ – זיהוי הצורה הנכונה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה שם הפועל של "כתב"?

א) כתיבה ב) לכתוב ג) כותב ד) יכתוב

2. מה שם הפעולה של "למד"?

א) ללמוד ב) למידה ג) לומד ד) למד

3. איזו מהמילים היא פועל בנטייה (לא שם הפועל ולא שם הפעולה)?

א) לרוץ ב) ריצה ג) רצתי ד) מרוץ

4. מה שם הפועל של "דיבר"?

א) דיבור ב) לדבר ג) מדבר ד) דובר

5. מה שם הפעולה של "בנה"?

א) לבנות ב) בניין ג) בנייה ד) בונה

6. באיזו מהמילים הבאות יש שם הפעולה?

א) ללכת ב) הליכה ג) הלכתי ד) הולך

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שם הפועל תמיד מתחיל באות ל׳.	☐	☐
2	שם הפעולה הוא פועל בנטייה שמשתנה לפי זמן.	☐	☐
3	שם הפועל אינו משתנה לפי גוף, זמן או מספר.	☐	☐
4	המילה "קריאה" היא שם הפעולה של הפועל "קרא".	☐	☐
5	המילה "כותב" היא שם הפועל.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את החסר

השלימו את המילה החסרה.

1. שם הפועל של "אכל" הוא _____ .

2. שם הפעולה של "שמר" הוא _____ .

3. שם הפועל של "שיחק" הוא _____ .

4. שם הפעולה של "רץ" הוא _____ .

5. שם הפועל של "קרא" הוא _____ .

6. שם הפעולה של "הלך" הוא _____ .

4 חלק ד' – התאמה בין פועל לשם הפעולה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כתב	___	**א.** בנייה
2. למד	___	**ב.** שמירה
3. דיבר	___	**ג.** לימוד
4. בנה	___	**ד.** דיבור
5. שמר	___	**ה.** כתיבה

5 חלק ה' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט שבו מופיע שם הפועל "לקרוא".

2. כתבו משפט שבו מופיע שם הפעולה "קריאה".

3. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין שם הפועל לשם הפעולה.

6 חלק ו' – משימת כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שלושה פעלים נוספים (שלא הופיעו בדף) וכתבו לכל אחד את שם הפועל ואת שם הפעולה שלו.

כרטיס יציאה

מהו שם הפועל של "שמר"?

מהו שם הפעולה של "כתב"?

מה ההבדל בין שם הפועל לפועל בנטייה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀